Bildiri No: **PB-064** **Doi:** 10.5606/phhb.dergisi.suppl2026.064

Parkinson Hastalığında Yaşam Kalitesinin Klinik Mimarı Kim? Motor Şiddet mi Non-Motor Yük mü?

Zehra Yavuz, Selim Selçuk Çomoğlu

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Etlik Şehir Hastanesi, Ankara, Türkiye

Amaç: Parkinson hastalığında yaşam kalitesinin (PDQ-39) motor şiddet mi yoksa non-motor yük mü tarafından belirlendiği net değildir. Bu çalışmada klinik, motor ve non-motor değişkenlerin yaşam kalitesi üzerindeki bağımsız etkilerini değerlendirmeyi amaçladık.

Yöntem: Toplam 150 Parkinson hastası (yaş ort. 66 ± 9 yıl; hastalık süresi medyan 5 yıl) çalışmaya dahil edildi. Yaşam kalitesi PDQ-39 total ile değerlendirildi. Motor şiddet UPDRS-III (ON) ve Hoehn-Yahr evresi ile; non-motor yük NMSS total ile; psikiyatrik durum Beck Depresyon ve Beck Anksiyete ölçekleri ile ölçüldü. PDQ-39 ile değişkenler arasındaki ilişkiler Spearman korelasyon analizi ile incelendi. Bağımsız belirleyicileri saptamak amacıyla yaş ve cinsiyete göre düzeltilmiş çok değişkenli lineer regresyon modeli kuruldu.

Bulgular ve Sonuç: Tek değişkenli analizlerde PDQ-39 total ile NMSS total ($p < 0.001$) ve Beck depresyon ($p < 0.001$) arasında anlamlı pozitif korelasyon saptandı. UPDRS-III (ON) ve hastalık süresi ile ilişki zayıf ve istatistiksel olarak anlamlı değildi. Çok değişkenli analizde yalnızca NMSS total ($\beta = 0.42$; $p < 0.001$) ve Beck depresyon ($\beta = 0,31$; $p = 0.002$) PDQ-39'un bağımsız belirleyicileri olarak kaldı. Motor şiddet (UPDRS-III), LED ve Hoehn–Yahr evresi bağımsız öngördürücü değildi. Bulgular, Parkinson hastalarında yaşam kalitesinin motor şiddetten ziyade non-motor yük ve depresif belirtilerle ilişkili olduğunu göstermektedir. Klinik izlemde non-motor ve psikiyatrik değerlendirme, yaşam kalitesinin iyileştirilmesinde temel hedef alanlar olarak görünmektedir.